

Navodne manipulacije bosanskim žrtvama

Author: Marija Arnautovic

Prema izveštaju jedne balkanske ekspertske organizacije, lokalni političari širom zemlje eksploatišu udruženja žrtava.

Piše: Marija Arnautović iz Sarajeva (TU br. 670, 22. novembar 2010.)

Žrtve rata u Bosni (1992-95.) taoci su političkih elita, koje ih koriste za vlastite potrebe – stoji u nedavnom izveštaju ljubljanskog Međunarodnog instituta za bliskoistočne i balkanske studije (IFIMES).

Iako bi sve žrtve u Bosni i Hercegovini (BiH), nezavisno od svoje nacionalne pripadnosti, trebalo da imaju zajedničke interese – poput finansijske podrške i zaštite njihovih prava – i one su podeljene po etničkom principu, kaže se u spomenutom izveštaju.

Prema podacima IFIMES-a, u BiH je registrovano preko 12,000 nevladinih organizacija – od čega više od polovine zastupaju žrtve ili se bave zaštitom njihovih prava. Organizacije su podeljene na one iz Federacije (FBiH) i one iz Republike Srpske (RS), odnosno po nacionalnoj osnovi.

Direktor IFIMES-a, Bahtijar Aljaf (Bakhtyar Aljaf) je za IWPR izjavio kako udruženja žrtava lako postaju plen lokalnih političkih elita, jer od njih finansijski zavise.

„U BiH gotovo da ne postoji razlika između „državnih“ i „nevladinih organizacija“. Tako postaje moguća manipulacija nevladinim organizacijama koje zastupaju žrtve“, kazao je on.

„Kada smo radili naše istraživanje, zaključili smo da se gotovo sve nevladine organizacije u Republici Srpskoj nalaze pod direktnom kontrolom premijera RS-a Milorada Dodika i njegove entitetske vlade. Finansiranje nevladinih organizacija čak predstavlja zvaničnu stavku u budžetu vlade RS-a, što je neprihvatljivo.“

Predsednik Organizacije porodica poginulih i zarobljenih boraca u Republici Srpskoj, Nedeljko Mitrović, nije saglasan sa tim tvrdnjama. On insistira na tome da njegovom nevladinom organizacijom ne manipuliše niko, pa ni vlada RS-a.

„Nas niko ne koristi za vlastite političke ciljeve. Bili smo potpuno neutralni u nedavnoj predizbornoj političkoj kampanji“, kazao je Mitrović, imajući na umu opšte izbore koji su u Bosni održani 3. oktobra.

Pres-služba vlade RS-a je u svom saopštenju sve navode iz izveštaja IFIMES-a odbacila kao „lažne i tendenciozne“.

„Ovaj izveštaj za nas ne predstavlja iznenađenje, jer to nije prvi put da IFIMES koristi svoje takozvane analize da bi predstavio vladu RS-a u lošem svetlu, umesto da se usredsredi na odgovarajuće istraživanje i metodologiju koja bi ih dovela do realističkih zaključaka“, kaže se u saopštenju.

„Osim finansijske pomoći razervisane za nevladine organizacije iz Republike Srpske koje okupljaju srpske žrtve rata i njihovu rodbinu, vlada RS-a dodeljuje i jedan deo iz svog godišnjeg budžeta – oko 140,000 američkih dolara – za pomoć nevladinim organizacijama bošnjačkih i hrvatskih žrtava.“

IFIMES u svom izveštaju navodi da ni nevladine organizacije u BiH nisu imune na političke manipulacije. Jedina je razlika u tome što su, za razliku od onih iz RS, tamošnje nevladine organizacije pod uticajem nekoliko političkih stranaka.

„U Federaciji su bošnjačke političke elite svoju podelu prenele na udruženja žrtava, tako da su i žrtve sada podeljene“, kaže se u izveštaju.

Premijer Federacije, Mustafa Mujezinović, insistira na tome da njegova vlada ni na koji način nije povezana sa ovim organizacijama.

„Kao premijer, nikada nisam imao nikakvih kontakata sa udruženjima ili nevladinim organizacijama koje u Federaciji zastupaju žrtve. Naša vlada se ne meša u njihov rad i nema ništa s njima. Zaista ne znam ko utiče na te organizacije, ali to sigurno nije naša vlada“, kazao je on.

Kritike nisu pošteđene ni međunarodne organizacije za pomoć žrtvama rata koje deluju u BiH. IFIMES u svom izveštaju navodi da njihove lokalne kolege treba ohrabriti da prevaziđu razlike i zajedno rade na ostvarivanju istih ciljeva – zaštiti žrtava i finansijskoj nezavisnosti od vladajućih političkih stranaka. Ali to se, po Aljafovim rečima, ne dešava.

U izveštaju se posebno pominje bosanski ogranak međunarodne organizacije Društvo za ugrožene narode, kao nevladina organizacija koja izgleda štiti samo bošnjačke žrtve u BiH.

Aljaf tvrdi kako ova organizacija nije učinila dovoljno da pomogne srpskim i hrvatskim žrtvama bosanskog rata.

„Žrtva je žrtva, nezavisno od njene nacionalne ili verske pripadnosti. Smatramo da je neprihvatljivo da jedna međunarodna organizacija štiti samo interese bošnjačkih žrtava“, izjavio je on za IWPR.

Predsednica bosansko-hercegovačkog ogranka Društva za ugrožene narode, Fadila Memišević, odbacila je te tvrdnje kao „smešne i potpuno lažne“.

„Mi štitimo sve žrtve. Naše društvo radi sa žrtvama progona, genocida i silovanja, ali činjenica je da su žrtve u Bosni i Hercegovini većinom bile Bošnjaci – što je razlog zbog kojeg smo angažovani oko velikog broja bošnjačkih žrtava“, kaže Memiševićeva.

„Mi smo čak objavili i knjigu pod naslovom ‘Potraga za pravdom’, u kojoj smo pisali o Hrvatima i Srbima koji su bili žrtve progona. Tvrdnje IFIMES-a su zaista smešne.“

Marija Arnautović je obučena novinarka IWPR-a iz Sarajeva.

Location: Balkans

Topic: International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/navodne-manipulacije-bosanskim-%C5%BErtvama>